

127978

10

Dietrich

Kossuth

KOSSUTH

LAJOS

EMILÉKE

PÉCSRŐL

1848.

Szerző

DIETRICH IGNÁCZ

2 évi Bölcselőhallgató.

3. é.

PÉCSETT,

nyomatott a lyceumi nyomdában.

KOSSUTH LAJOS
PÉNZÜGYI MINISTER URNAK,

E dicső s forrón szeretett honfinak

szeretete s hálája zálogául

ajánlja

a

859781
pécsi főtanodai bölcseleti kar.

1852. 2. 21.

127978

Nemes honfi!

Azon ragaszkodó szeretet, melly bimbájában már akkor fejledezett, midőn fáradhatatlan munkásságodban a haza egére egykor földerülendő boldogabb jövő jócsillagát mosolyogni láttuk, azon bimbószereket számodra diszlő rózsává fejlett ki most, midőn

A költökhöz.

e csillagot honunk egére föltüzéd. Legmélyebb tisztelettel nyújtjuk azt át, hogy azon szent fogadásunk záloga legyen, miszerint Téged, s dicső Honfitársaidat, égő szeretettel, s örök hálával hordozunk meleg keblünkben; és Értetek, a haza-, király-, s az alkotmányos szabadságért minden órában élni; halni készek vagyunk.

Az ifjuság.

Nem vagyok félisten, mint ti költők,
Kik teremtetek . . . ;
Nem vagyok teremő költő, mint ti
Bölcs félistenek — .

Még is fönlebegtem a teremés
Szent virányain;
Fönlebegtem — , fölemeltek bátor
Költő álmaim!

Ott a képzelet szabad honában
 Száz virág virult;
 „Válaszsz bátor gyermek!” szolt Apolló,
 S arczom elpirult.

Izzasztó volt a választás annyi
 Bájvirág között:
 Választék —, kezem közt elhervadtak;
 Sorsom üldözött!

Igy hervadt virágokkal terheltem
 Gyenge karjaim',
 S gyenge karjaimról elhullottak
 Szébb virágaim!

Megbocsássatok tehát, ó költők!
 Bátorságomért:
 Hogy fonnyadt virágból nem kötöttem
 Mint ti: bájfűzért!

Magyarhon.

(1848)

ÉV éVekre VonuLt, s Vasalú VesztegLe Magyarhon:

Végre Leejtí Vasát — — s főLszabaDuLVa VÍruL!

AZ ÉCI VISSZHANG.

A magyar:

I.

Ki az, ki megtudná, s merné mutatni
Hol van a rákosut — — — ?!

Az égi visszhang lelkesült szavával
Visszhangozá: K o s s u t h!

II.

Még is ki védi legjobban királyát,
Mondd meg, mit szól a jó s!

Kettőzött kellemes hangzattal vissza
Szólott: Lajos! Lajos!

III.

Milkyen lett hazám általa, ki nékem
Új életet szab, ad?

Most méltóságos hármás szózat hangzott:
Szabad! szabad! szabad!

IV.

Szólj, mi jutalmazza meg őt? ó visszhang!
Kérd mindenem', s ha nem kevés,
Nem játszì, — vedd!

Bizalmasan hangzott a nyájas égről,
Mint angyalok bájéneke:
Szived! szived!

Nemzetiség:

Ki adhat méltó bért neki magyar, ha arra
Erőtlen vagy, s kevés istenmagad?

Sóbajtott — s mennybe szállt az égi szózat,
S áttört a fellegen: Isten magad!

Szabadság:

I.

Hát én mit adhatok derék nemtömnek,
Hogy édesíthessem szép álmát?

Megnyilt a kérdett ég, s egész Europa
Szikláiról visszhangzott: pálmát!

II.

Hová emeljem őt föl a dicsőült
Fáradhatatlan honfit végre?

Örömríadva szállt alá a visszhang,
S e szende szó hallatszott: égre!

III.

Egek! e bámult honfi halhatatlan
Érdemtettéért mit reméljen?

Négy részen nyílt az ég meg most, s háromszor
Visszhangzott: éljen, éljen, éljen!!!

Magyarok.

Voltak az ősi vitéz magyarok hajdanta dicsőek;
 Ámde dicsőebbek lettek a bölcs magyarok:

Ők szabadon, s fegyverrel adák fejöket rab-
 igába;

Mi rabok, elmével törtük el a rabigát!

Haladók dala a szabadságról.

Magas sziklán ült egy szép leányka,
 Szabadság volt írva homlokára:
 Csillagként tündöklött angyalképe,
 S minden embert nyílt ölébe inte.

Tündér testét láncz tartotta kötve,
 Éber sárkány örködött fölötte;
 Jaj volt, ki közelített hozzája!
 Száz ehes halál tátongott rája.

Mi vagyunk a bátrak, kik nem féltünk,
Szabadságért nem sajnáltuk éltünk':
Kossuth Lajos bátor példájára,
Fölsiettünk a sikos sziklára.

Bámult a föld; a számos félénkek
Nem tudák feltartóztatni ötét;
Bámult az ég, s könnyítve munkáját,
Villámmal sujtá a szirt sárkányát.

Im a szirttetőre már fölhangott,
Szétszakasztá a rozsdás rablánczot.
Igy szabaddá lett a féltett lányka,
S földerült Magyarhon szabadsága.

Mintha benső szent varázs ihletne —
Leborultunk mindnyájan előtte;
S illy örömmel lelkesült szavakra
Nyílt dicső Lajosunk mézes ajka:

„Szent szabadság! ég örök leánya!
Tőled függ csak éltünk boldogsága,
Érted sóvárg minden ember, látod,
Szállj le boldogítani a világot.

S bár csak mi valánk a lelkesültek,
Kik elszántunk élni, halni érted:
Légy minden nép-, légy a nagy vilá-
gé,
Légy egész hazám földén királyné!—'

Mennyei öröm sugároza át
A szabad leány dicsőült arcát.
Koszorút font nemtője számára,
S szűz csókjával tüzte homlokára.

Rózsákat is adott nemtőjének,
Hogy egyenlőn oszsa nemzetének,
S bátor karjainkra támaszkodva
Leszállott a szirtről Magyarhonra.

Ó ember! bárki légy! de jaj néked:
Ha e szent szabadságot megsérted.
Meghalsz! — mit?! meghalsz!? nem! — em-
ber halmeg,
S nem vagy ember, ha e szentet sérted!

S te ördög! ne kísértsd játékodat
E honban, melly egyesült, s szabad;
Mert ha elrabolnád szabadságát:
Földuljuk még a poklot is magát!

És ha még is volna itten kedved,
Összezúzunk minden csontot benned;
S ha nem füladhatsz meg a pokolban:
Megfuladsz, megfojtunk — Magyar-
honban!

Emlék

N. . . hoz.

Mint a szelid tavasz
 Bájképe: légy vidám
 Viruló életed
 Mosolygó hajnalán.
 Az ég vezesse hozzád
 Szived angyalát:
 Hogy egy boldog jövőbe
 Szenderítsen át!

H U N N I A

Szabadság! itten lengetik
 Győztes zászlóidat,
 Mint mellyeket legjobbjaink
 Észszel kivivtanak.

És annyi bal szerencse közt
 Olly sok vizsály után,
 Ujjá születte, már dicsőn
 Él nemzet e hazán.

Vörösmarty után.

I.

Európa egy nagy liget tavaszviránya,
 Mellyen tündér hölgyek játszanak;
 Rajta vidám patakocskák csörgedeznek,
 S partjait csókolják a tavak.

Ott vad, itt szelíd; ott bús, itt vig madárcák
 Fészkelnek a tündérnök ölén;
 Szép tündér ölében ébredő galambon,
 Egy tépett tollacska vagyok én.

II.

Egykor barna fellegek lebegtek
 E csendes ligetvirány fölött,
 Addig meghasonló féltékenység
 Dült a gyenge tündérek között.

S míg a vészes felhők elborongtak
 A hegyek sötétlő ormain;
 Itt csak rémült sóhajok szakadtak
 A pártos tündérek ajkain.

III.

S íme zápor — szörnyü zápor hullott!
 Készen állt az árva áldozat:
 A nem örzött szárnyanyirt madarkák
 Átáztak — — s a nem fedett virágkák
 Összezuzva sárba hulltanak.

III.

Vége lett a dülő fergetegnek,
 Újra nyájas és derült az ég;
 A lány szellők új éltet lehelnek,
 Újra fölvirúl a szép vidék.

Vész után igézőbb a levert liget viránya,
 Szebb mosolylyal néz a bámuló nap is reája.

S im a legszebb tündér bánatában
 Hozza elhervadt halottjait,
 S egy magános tölgy hűs árnyékában
 Sirba rejti holt virágait.

Szende fájdalom ül méltóságos homlokára,
 S ellankadva dül a holtak néma sirhalmára.

Milly kecses e bús halandó angyal,
 Bár könny ég az édes arczokon:
 Sír s mosolyg, miként az első hajnal,
 Szébbé tette őt a fájdalom. —

Lassu bánat dúlong átérzékenyült szívében,
 Még is éledő vidámság nyugszik szellemében.

Dús aranyhajfürtök ömledeznek
 Domborult hókeble halmain;
 Mennyből szállt kegyistennők nevetnek
 Elvarázsló rózsás ajkain.

Sokkal bájolóbb e kedves tündérhölgy magánál
 A szelíden ébredő legbájolóbb tavasznál.

Nézd csak életet sugárzó arcát,
 Milly magasztos, milly felséges az!
 Nem fakaszt diszesben fejlődő rózsát,
 S szendébb liliomot a tavasz.

Ah de sajnós fájdalom! még nem pillanthatékbe,
 Tán az emlénynél is kellemesb bezárt szemébe!

Égi hangjai! — ah milly igézön
 Hatnak át a legfagyosb sziven!
 Nincs hasonló még csak egy e földön,
 Nincs dicsőebb túl a fellegen.

Nézd a vad is megszelidül csengő hangzatára,
 S még a sziklalélek sem lehet előtte zárva.

És ez égi szózat — ?... Árpád nyelve,
 Oh magyar! örök tulajdonod;
 S e magasztos hölgy? — szent földed képe,
 Hunnia: egyetlen egy honod.

Honfi, e hölgy karjai ápoltak és neveltek,
 E hölgy karjaiba lankad vissza fáradt élted!

IV.

Két ázsiai galamb ült
 — A magyar, s királya — régen (!)
 Lángszerelmmel párosulva
 Hunniánk szelid ölében.

Egy liget kies virányán,
 — Egy közös honban — lakának,
 S a hűség szent esküjével
 Egyesültek Hunniának.

S Hunnia örömmosolylyal
 Adta áldását e párra;
 Mig mosolyg, — nyugalmas álom
 Száll redőtlen homlokára.

Most ez álmos pillanatban,
 Halk zörejjel megnyílnak
 A leselkedő sást rejtő
 Lombokkal borított ágak.

Az irigy sas fölriasztá
 Nyugtából az egyesült párt;
 Fölröpült a him galambka,
 S többé soha vissza nem szállt. ---
 V.

Búsongott az elhagyott galambka,
 Ah de mind hiába volt!
 Bús nyögése nem talált visszhangra:
 Hunnia még álmadott...

S im! midőn mindentől elhagyatva,
 Így epeszi önmagát,
 A haragos ég dörgő villáma
 Fölköltötte Hunniát.

S mint a villámsujtott sas lehullott:
 Szép hazánk fölébredett
 Hosszu álmából, mellyben századrol
 Századokra szendergett;

Viszszahíja elveszett galambját,
 És az? — újra visszaszáll;
 S ismét egy közös dicső hazában
 Egyesül: nemzet, és király! (1.)

Most, hogy többé el ne szenderüljön,
 Zárt szemét (2.) nyitotta fel,
 S látta, hogy tovább pihenni szégyen,
 Látta, hogy már kelni kell.

Kelni vágyott, ah erős bilincsek
 Tarták kötve tagjait!
 Im egy lelkes nemtő (3.) siet, s föloldja
 Százados rablánczait!

Igy emelkedik a nagy sziklára,
 — Mellyre már több hon fölért —
 A sikos szirten nyiló szabadság
 Üdvadó rózsáiért.

S míg a többi testvér hókeblére
 Vért fakasztott a tövis:
 Hunnia szabadságot szakasztott,
 S nem folyt egy csep vére is! (4.)

Lelkesült magyar! nézd szép hazádat
 Sikos szirttetőn lebeg,
 Melly hogy el ne bukják, esdekelve
 Kéri egyesült kezed'!

Mert ha visszabuknék —, ha még egyszer
 Hordanád rablánczodat, — (5.)
 Akkor inkább sírt készíts magadnak:
 S élve ásd el önmagad'! —

Nemzetiség.

Itt járok a fölzdult
 Duna partjain,
 Ősz vizébe tűnnek el
 Pillantásaim.

Nézem, hogy dagadnak az
 Óriás habok;
 S mint az alkonyi sugár,
 Bennök elhalok.

Nő a hullám, nő az ár,
 Hab habokra csap,
 Mint az elzárt fájdalom,
 Vize kiszakad.

„Állj meg, állj meg ó Duna
 Szólj, miért e hab?
 Mért hagyák el habjaid
 Csendes ágyodat?”

„Mély ölem fővényein
 Lányka szunnyadott,
 Most fölébredt, s mint a szél,
 Űzi a habot.”

„Duna, Duna! nem lehet,
 Hogy egy gyenge lány
 Illy erőt vehessen a
 Nagyszerű Dunán!”

„Ah dehogy! nem gyenge ő —,
 Sőt hatalmasabb
 Mint a legnagyobb vihar;
 Nézd meg őt magad.”

Most a hab közül, miként
 A köd fátyolát
 Oszlató sugár: kecses
 Hölgy sugárzik át.

Rózsapír ül ajkain;
 Teste hófehér;
 Szép kezében mi virít?
 Zöldelő babér.

„Hah! ki vagy te bájalak,
 Mondd meg, mi neved?
 Mintha rég imádaná
 Szívem képedet?!

Mintha érted kellene
 Adnom életemet;
 Mintha érted élnem is —,
 Mondd meg mi neved?

„Úgy van! értem halnod kell
 Egy kinos halált,
 Mert bűn élned — hogyha majd
 Vég órád kiált.“

„Ámde még nem jött az el
 S élned kell velem. —
 Nem ismersz? **nemzetiség**
 Ezredes nevem.“

„Ismerem már rég neved'
 O dicső leány!
 Ámde szolj, mért háborogsz
 A szelid Dunán?“

„Fölverem a habokat,
 Hogy kiöntsenek,
 Hogy fürödjenek meg az
 Álmos nemzetek.“

„Hogyha majdan visszatér
 A víz medribe:
 Tiszta népem új ruhám'
 Ne szennyezze be!“

„Hátha úgy rohannak az-
 Ingerült habok,
 Hogy majd gyámolatlanul
 Bennök fúladok;

Hadd fúladnék önmagam,
 Csak ne kedvsem, —
 Hadd fúladna ő is el, —
 Csak ne — nemzetem!“

„Vagy ha ben nem fúladunk,
 Majd éjszak felől
 Éhes cset uszik felénk,
 S bennünket megöl.“

„Mit féltek?! — fentartanak
 Az erős habok;
 Nem szabad, nem engedem,
 Hogy benhaljatok.

A ki uszni nem tanult —
 Itt van csolnakom —,
 Azt, ki engem nem szeret,
 Nem sajnálhatom!“

„Mig reátok gondolok,
 Nagy munkám után —
 A jeges tenger felé
 Úszom a — Tiszán.

S majdan ott az éjszakon
 Holt testvéremet
 Költöm föl, hogy ölje meg
 Az ehés czetet — — —!

A király.

Féltékeny szemmel nézéd ébredni Magyarhont,
 Erre király! hidd el nem vala, s nem lesz okod!
 Régi ifeszültségünk várát még is valahára
 Ülteni hagyád, s romján ül a közös bizalom.
 Isten is úgy akará, miszerint koronás fejedelmünk
 Zemzete háláját kösse le thronja iránt.
 Váldást esdez azért minden számodra az égből,
 Zincs ki nem óhajtná: éljen a drága király!
 Drága királyunkban, éljen az édes atya!

István.

„-tt az idő, most vagy soha!“ sohajták
 honatyáink,
 és úgy lett. Fölszabadult általad a haza most.
 Te a magyart szereted, mert kedvelt honfi! ma-
 gyar vagy,
 és iszsza dobog szived drága hazája felé.
 Váldad a kihajolt vessző megtért a bokorhoz —,
 Zádor! e munkádban fenlesz örökre neved!

Batthyány L.

Boldog vagy kedves hazám!
 annyi bölcs fiad vagyon —,
 Te is boldog vagy nagy honfi
 Társaid — s munkáidon!
 Himnust zengek a magyarok istenének
 Váldja meg magasztos művetek',
 Nujtsa érdemek pálmáit, mellyek
 Tombjai alatt sokáig éljeteek.

Deák F.

Duló kín volt ez keblemben: elhalt Mátyás,
 Elhalt véle akkor az igazság;
 Vm örökre változott a kín; szent áldás
 Morszakunkra! mert benned föltámadt Mátyás,
 Föltámadt benned a szent igazság!

Eötvös J.

Eljött a kor, midőn a műzsák
 Örömdalt zengenek;
 Réged, mint régi papjokat, most
 Újigán köszöntenek.
 Öröm helyett csak egy búsong, s ez Melpo-
 mene —,
 Semmi, hacsak a régiség nem,
 Utott számára, — adja Isten!

Kossuth L.

Hűzdél hazáért, nemzetedért, s dicső
 Oltárt emeltél Hunnia százakig
 Szunnyadt szabadságának, s égből
 Szállt gyönyörű műveidre áldás!

Egy van! dicsőült honfi! hazád egén
 Hisztán mosolygand — míg a világ fönáll,
 Halhatlan érdemfényed, s abban
 Fátod örök nevedet ragyogni.

Mészáros L.

Hars! tied legyen föláldozott
 Életem maga!
 Sól, — s lelkében rendületlenül
 Váll a had fia.
 Kengeteg bősült lakósakint
 Osztom a halált;
 S askint gyilkolok, míg vész között
 Fátom e hazát.

Szemere B.

Sast, galambot egy közös kalitba
 Nárva, kellend párosítanod.
 Egy gyümölcsöt természetű olyan fáról,
 Mellybe alma — s körtvély oltatott —;
 Egyesítsd a csalogány és szarka,
 Rigó és varju dalát:
 Európa tisztelve hódol Néked —,
 Bámuland a nagy világ!

Esterházi P.

(bucsuzás a külföldre.)

Elbucsuzok tőled kedves,
 Szeretett haza!
 Tudja Isten, látlak-e még,
 Egykor, vagy soha?!
 Rá gondolok, úgy hervadok.
 Hogyha elhervaszt a külföld,
 Vsd meg siromat,
 Nárd beléje nálad hagyott
 Ifju lángomat.
 Pécs határa, szívem álma!

Ministeriumhoz az ifjuság.

Száz meg száz ifju kar, száz ifju szív
 Hal és hal értetek,
 Csodákra készek, — a legzordonabb
 Halállal is megküzdének.
 Egy lelke van az ifjuságnak, azt
 Nujtom be nektek zálogul:
 Istenre esküszöm, hogy ők, ezen
 Ifju virág, nektek virul.

Fössétek a legszebb füzérbe, melly
 Teillatozza gondotok',
 A hervadást nevetve, minden nap
 Új, új mosolylyal élni fog.
 Nuduljon bár a sors, szakaszsa szét
 Világában a sötét vihar
 Tevelkéit —! és az, ti értetek
 Gondos atyák! örvendve hal.

Carthago.

Borzadj! — az éhes római tigrisek
 Carthago rémült vára körül megint
 Új martalék -, új vérsovárral
 Esnek az omladozó falaknak!

S a büszke várfal, melly soha sem tudott
 Reszketni: reszket; melly a dúló vihar
 Hullámain százszor gunyolta,
 Most megalázva romokba roskad.

Most Róma önző consula megjelen;
 S szörnyü parancsot hirdet a tengerek
 Megtört királynéjának, ármányt
 Rejtve ravaszkebelében. Így szól:

„Carthago fáradt népe! ha béke kell,
 Add át legyőzött fegyveridet, ne tarts
 Egyet meg! égesd el hajóid’,
 Ezt maga Róma kívánja tőled!,,

Vérző kebelével gyújtja föl önmaga
 Harczos hajóit — s köny csurog arczain:
 Vérző kebelével nyújtja által
 Fegyvereit fene zsarnokának.

Ha támaszától bűn az erőtelent
 Megfosztni; akkor még bűnösebb egész
 Nemzet szabadságára végső
 Védszereit vadul elrabolni!

Gögös halandó! szólj, ki teremtheté
 Zsarnoknak önző kényuri lelkedet?!
 Isten nem! — ő bölcs, ő szabadnak
 Alkotta minden eszes halandót.

S hallgasd csak ember! Róma paracsot ád,
 Zsarnok parancsot! s rendeli hagyja el
 Mindenki pusztult hazáját;
 S hontalan új temetőt keressen!

Kétségbe ejtett szívvel erőködik
 Még egyszer a bús nemzet előrozott
 Kedves hazáját visszazavenni
 Zsarnokinak raboló kezéből.

S im! védszerekké vált az ezüst s arany;
 Harczos hajókká lesznek a háztetők.
 S a szende nők önként levágott
 Angyali fürteiből kötél lesz.

Készülve várják már a szegény honért
 Meghalni bátor honfiak a halált:
 És három év multán dicsően
 Esnek el a haza omladékán.

* * *

Nem volna drágább ó magyar! életed,
S féltett vagyonkád, mint az egész haza?!
Nem volna drágább szép Magyarhölgy
Bájhajad elmerülő hazádnál?! (a)

(a) Itt az idő, hogy megmutassa, miszerint semije sem drágább mint hazája! —

Irmához.

Irma! kegytelen telem vagy;
Hó teríti képedet,
Néma, csendes, eltaszító
S mint a jég, hideg szived.

Ám a tél fagyos jegével
Még a szívben is fagyaszt:
Te hideg sziveddel égő
Kinos kinra gyújtod azt!

A rózsához.

Milly büszkén emeled fegyvereid között
Ékes rózsza! kevély illatozó fejed',
Nem félted piruló szüzi szemérmedet,
Mert azt töviseid gondosan őrizik.

Megszúrták kezemet kegytelen őreid —,
S véremmel jegyezők ajkaidat, midőn
Bájos föld' akarám, kellemes éltedet
Nem sajnálva, miként sors, leszakasztani.

Itt hagylak sebesült kézzel, erőtlenül,
Jő más, s nem lesz erőd ellene állani,
Hozzád nyúl, s leszakaszt, mint az erős ' ál,
S elhervadsz kebelén hajnali rózsaszál!

Elhullnak levelid, bájad is elmosolyg,
Eltompul tövised, senki se néz feléd,
S ha majd búsan okát kérdezed, ezt sugom:
„Hervadt büszke virág szép korod elvirult!“

Emlék

I 02.

Jöjjön Ámor, szép szivedben
 Hagyja el nyilát,
 Hogy te azt mások szívébe
 Nyilazhassad át.

Majdha nem akarva löni
 Fogsz egy madarat:
 Szánd meg; — légy olly lágy szegényhez
 Mint selyem hajad.

S ha akarva jól találja
 Angyali nyilad:
 Légy állandó ápolója,
 Mint arany hajad!

Szózat.

Örömkönyt kell sirnom
 Lángkeblű nemzetem;
 Mert ösapáid lelke
 Sugárzik lelkedén!

Örömkönyt kell sirnom,
 Mert látom: Hunnia
 Árpád méltó hazája,
 S te vagy dicső fia!

Meghalt a pártos angyal, (?)
 Most egyszer karba kart,
 Most egyszer egyesülni
 Láthattam a magyart.

Magyar! vigyázz, hogy ármány
 Ne dulja kebledet,
 Tudod, irigy fulánkja
 Meggyilkol s eltemet!

Jusson csak most eszedbe
 Sajói vérhada;
 Jusson —, s ne tadd felejtni
 Mohácsi sírodat.

Fényes pályád' dicsően
 Kezdetted meg, s szabad
 Honod meleg kebledől
 Nem folyt még vérpatak.

Ám folyni fog, sőt folyni
 Kell ó magyar reád,
 Ha pártviszály, ha ármány
 Dulandja új hazád'! —

Csak egy honod van, és ha
 Még ezt is elhagyod,
 Már itt a nagy világban
 Nincsen többé honod.

De nem, te nem vagy már a
 Pártoskodó magyar;
 Csak egy az, mit szivedben
 A jobb érzés akar.

Vagy nem látnád, hogy lépted
 Örvény fölött lebeg,
 Mellynek száraz sziklái
 Szomjazzák véredet?!

Nézz csak beléje! s mit látsz?
 Mohos sirhalmokat! —
 Mellyek alatt a pártos
 Eldödök nyugszanak —.

Hol egy virág sem nyilik
 A bedült hantokon;
 Egy emlék sem mutatja,
 Hogy kit fed a halom?

Itt, itt!! ha rendületlen
 Nem állsz meg o Magyar!
 Borzasztó temetőt lelsz,
 Melly elnyel, eltakar!

E sirba buktat majd a
 Dühös éjszaki szél,
 Melly a jégmedvék éhes
 Torkából harczra kél.

Nézz föl a békefára,
Kigyók leselgenek,
Hogy első alkalommal
Szopjákki éltedet.

Vagy nézz le gyökerére
Rajt' rágnak a vadak,
Hogy a fa eldültével
Rajtad rághassanak.

Végrendeletet írhatasz,
Bár ez sincs bizva rád!
Majdan ha eltemetnek,
Kié legyen hazád?

De félre ti borzasztó
Képek! mert ha akar,
Nem fél, nem retteg —, győzni
Született a magyar!

Mint hullám közt a szikla
Megáll — és nem remeg;
Éjszakra visszafúja
Az óriás szelet.

Fölnéz a békefára,
S erős tekintete
A jól ismert kigyókat —
Mint villám, sujtja le.

Lenéz a fagyókérre,
 S a rágó vadakat
 Úgy eltiporja, hogy még
 Emlékek sem marad.

Mert ő szabadságáért
 S honáért kardra kel,
 S mint hajdan ösapái,
 Győz, vagy — meghalni mer!

Hattyúdalog.

I.

Ó szerelem! virulsz-e még szívemnek,
 Melly érted él, melly érted ég?
 Nekem, ki lágy ölemben hordozálak,
 Kedves virág, virulsz-e még?

Vigasztalásom csak halál,
 Ha tán nekem elhervadál!

II.

Meleg könnyekkel öntözélek rózsá!
 Még is elhervadál nekem —,
 Elhervadál!? nem tudtad, hogy utánad
 Elhervad száraz életem?
 Ó nem! virulsz te más ölen,
 Csak én hervadtam el — csak én!

III.

De mit szóljon a haldoklandó battyú
 Ó álnok csábitó neked?
 Állítsd meg sebzett szive vérpatakját,
 Fogd föl a szárnyas életet.
 Mert elrepül; s a bús habok
 Temetnek el, ha elhalok.

IV.

Elhalt a nap sugára milliószor,
 Ezer tavasz virúla már —;
 S nyugton hajtád fejed' ölembe,
 S ott eddig nyugton álmodál.
 Nyugodtál? azt nem mondhatom;
 Mert csalfa voltál, fájdalom!

V

Jött egy tavasz, jött e tavasz o ifju!
 Kit lángolón szerettelek;
 S fölcsokolá e bájtavaszban látott
 Tündér harmatszerelmedet.
 Ő lett ó ifjú! kedvesed,
 Ki eltemette éltemet.

VI.

Nem ismered a szüzet, kit imádni
 Kezdtél —?! úgy ismerd meg tehát
 Őt a dicsőt, szépet, s örök mosolygót;
 De millióknak angyalát.
 Őt nemzetek veszik körül,
 S a nemzetekben idvezül!

VII.

Ő szebb mint én; ő fiatal leányka;
 Én már hervadt asszony vagyok.
 Nem bánom; légy te karjai közt boldog;
 De én a sirba hervadok.
 Téged meg nem boszultalak,
 Nincsen boszúm a hant alatt.

VIII.

Irjátok föl e szókat sirkövemre:
 „Itt nyugszik a holt nemzetek
 Öreg királynéja, az „önkény“, mint kit
 A „szabadság“ eltemetett.
 Hogy őt szeresse szabadon
 Szép kedvesem, a hatalom!“

Kedves olvasó!

Tűzd ezen első virágocskát kebledre, melyet egyedül azért törtem le a sziv kertjéből, hogy befűzhessem azon koszorúba, melyet az érdem kötött a szabadság, egyenlőség, s testvériség dicső bajnokának. S ha bár nem olly pompás színe, nem olly kellemes illatja, mint azt igényelni lehetne; vedd tekintetbe, hogy e virágocskát, melyet a honfi iránti legforróbb szeretet napja melegített, s fejtett ki, kertésznek nem született gyermekkertész ültetése e lapokra át.

Jegyzék.

1) Erősen hiszszük.

2) Szabad sajtót. Nyilvánosság a kormány, s az ország szeme.

3) Kossuth Lajos, ki majd nem életét áldozta föl honáért.

4) Akkor t. i. midőn a reformot kivivta.

5) Bár mennyiszer hallottam égis magasztalni a magyar eddig páratlan alkotmányát; bár hányszor láttam kérkedni nemest égis szabadságával: még is azon erős meggyőződés vert gyökeret lelkemben, miszerint a magyar minden kiváltsága mellett lekötvé, minden szabadsága mellett rab volt!

Bebizonyítom állításomat mind azon milliókra nézve, kik eddig semmi jogban sem részesültek; mind azon kevés számú választottakra (nemesekre) nézve, kik jogokban részesültek volna.

A nagyobb, eddig nem nemes rész, más jogot, más szabadságot nem ismert, nem is ismerhetett, mint egyedül azon egyet miszerint az urnak, mivé azonban ő sohasem lehetett, joga van parancsolni, s nek — engedelmeskedni. Nem is hiszem, hogy találkozna valaki, ki ezen tömeg jogokbani rabságát csak jókedvből is tagadhatná.

Az 5 száz ezerre terjedő nemesség birt volna szép jogokkal; például: megyegyűléseken, országgyűlésen beszélhetett, előadhatta véleményét, ha az őszinteséget nem tartotta első kel-

léknek a tanácskozásnál. Mert különben! ha a gyámság alatt élő gyermekek nem gondolkodtak, nem beszéltek a gyámok kedve szerint — — jött a fekete kocs, stb stb.

Kérdezem azon nemességet, melly a magyar égre földerülő csillagot három évre leszakasztani engedé —; (mert engednie kellett!) melly szabad szólásában rémképül börtönt, számkivetést látott legfeketébb alakjában szemei előtt lebegni —; ezen nemesség nem volt-e rab?

Nem okozom jó királyunkat, kit jellemtelen tanácsnokok környeztek; őt mindig tisztelni, szeretni fogom: *Regem legitime coronatum si etiam iumento compararetur, non esse deserendum*”. mondá Gara Thuróczy szerint.

Tartalom.

	lap.
A költőkhöz	1
Magyarhon	4
Az égi visszhang	5
Magyarok	14
Haladók dala a szabadságról	15
Emlék	20
Hunnia	21
Nemzetiség	39
A király	47
István	48
Batthyány L.	49
Deák F.	50
Eötvös J.	51
Kossuth L.	52
Mészáros L.	53
Szemere B.	54
Esterházi P.	55
Széchenyi J.)	
Klauzál G.) Ministeriumhoz az ifjuság	56
Carthago	58
Irmához	63

	lap.
A rózsához	64
Emlék	66
Szózat	67
Hattyudalok	75

